Contributed by Jef Van Der Elst
donderdag, 27 september 2012 - Last Updated donderdag, 27 september 2012

Het startschot

Vrijdag 14 september gaf het ABVV het startschot voor de campagne rond het Interprofessioneel Akkoord (IPA) met een geslaagde betoging van van 10.000 militanten in de rijkere wijken van Elsene.

Het IPA legt een kader vast voor de onderhandelingen in de sectoren en bedrijven voor het bereiken van nieuwe CAO's voor de periode 2013-2014 in de privé-sector. Op 15 september zouden de vakbonden en de patroons een gemeenschappelijk advies moeten gegeven hebben over de welvaartsvastheid van de uitkeringen. Dit is noodzakelijk om de opgelopen achterstand van de uitkeringen terug in te halen. Sinds een aantal jaren wordt dit geweigerd door de patroons en wordt dit als pasmunt gebruikt in de onderhandelingen rond een IPA. Wat uiteraard een vorm van chantage is.

Even terugblikken...

Het vorige IPA (2011-2012) voorzag een loonnorm van 0,0% voor 2011 en 0,3% voor 2012. Het werd door twee vakbonden verworpen (ABVV en ACLVB) en goedgekeurd door een meerderheid van het ACV. Uiteindelijk heeft de regering een dwingende loonnorm opgelegd van 0,0% in 2011 en 0,3 % voor 2012. Hiertegen zijn belangrijke mobilisaties geweest van de vakbonden met een aantal stakingen die relatief goed zijn opgevolgd. Een aantal sectorakkoorden die de loonnorm –som maar lichtjes- overstegen hebben, zijn niet algemeen bindend verklaard: patroons die zich hieraan willen onttrekken hebben de mogelijkheid om dit te doen.

De wet van 1996

De regering Dehaene- Di Rupo liet de wet inzake het concurrentievermogen stemmen in

1996. Die legt op dat er om de twee jaar een vergelijking moet gemaakt worden met de ons omringende landen over de loonsevolutie en dat er een loonnorm moet opgelegd worden. Onze lonen mogen niet meer stijgen dan in Nederland, Frankrijk, Duitsland en Luxemburg. Deze loonnorm is in de loop der jaren alsmaar strikter geworden: maximale stijging van 3,4 % boven de index in 2001-2002, 2,2 % in 2003-2004, 1,2 % in 2007-2008, enkel € 125 netto in 2009 en € 250 in 2012 en voor de afgelopen twee jaar zoals gezegd enkel 0,3 % in 2012. Voor de periode 2013-2014 stelt de Nationale Bank voor om maximale loonsverhogingen all in" vast te leggen: de lonen mogen maximaal met een bepaald percentage stijgen, en dit met inbegrip van de inflatie.

Als de lonen in 2013 enkel met 2 % mogen stijgen zal dit onafgezien van de inflatie zijn en voor 2014 hetzelfde verhaal. De wet van 1996 keert hiermee de logica van de sociale onderhandelingen om: vroeger diende een IPA om alle minimumlonen te verhogen. Daarna konden sterkere sectoren eventueel verder gaan. Van een solidariteitsakkoord is het IPA verworden tot een keurslijf voor iedereen.

De logica omkeren

Om uit deze situatie te geraken is het noodzakelijk dat de vakbonden opnieuw aansluiten bij de oorspronkelijke logica van het IPA als een solidariteitsakkoord voor iedereen. De eerste voorwaarde

hiervoor is het opstellen van een consequente eisenbundel om de uitkeringen en de minimumlonen te verhogen. Enkel op deze manier kan vermeden worden dat de stijgende levensduurte leidt tot een bijkomende verarming van de bevolking. Geen enkele ingreep aan de index mag aanvaard worden: niet onder de vorm van een indexsprong, niet onder de vorm van "all-in"-akkoorden. Voor alle bedrijven en sectoren moet de vrijheid van onderhandelen hersteld worden. Hiervoor is het noodzakelijk om de loonnorm te doen verdwijnen. Verder moet de loonkloof aangepakt worden en moet het schandaal van de jongerenlonen verdwijnen.

Doorgedreven mobilisatie is nodig!

De eerste concrete gevolgen van de activering van de werklozen zullen in het najaar duidelijk worden. Tienduizenden gezinshoofden en alleenstaanden zullen hun uitkering zien dalen, terwijl tienduizenden samenwonende langdurige werklozen zullen terugvallen naar een uitkering van €484 per maand. De vakbonden moeten dringend deze situaties aanklagen en de werklozen hier rond mobiliseren. Onder de werkenden moet het eisenprogramma van de vakbonden uitgelegd worden en het belang hiervan. Tegelijkertijd moet een duidelijke en consequente mobilisatiecampagne gestart worden. Enkel op deze manier kan vermeden worden dat het volgende IPA een lege doos wordt.

Wordt vervolgd...